

РЕШЕНИЕ

№ 298

гр. ХАСКОВО, 01.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ХАСКОВО, I-ВИ СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИЛЕНА Д. ДЕЧЕВА

Членове: ЖУЛИЕТА КР. СЕРАФИМОВА-
ДИМИТРОВА
Г. К. МИЛКОТЕВ

при участието на секретаря П. Д. Д.-Ш.
като разглежда докладваното от ЖУЛИЕТА КР. СЕРАФИМОВА-
ДИМИТРОВА Въззивно гражданско дело № 20235600500589 по описа за
2023 година

Производството е въззивно по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба подадена от „Електроразпределение Юг“ ЕАД, с ЕИК 115552190, със седалище и адрес на управление гр. Пловдив, ул. „Христо Г. Данов“ № 37, чрез юрисконсулт В. И. срещу решение №213/06.07.2023г., по гр. д. № 219/2023 г. по описа на Районен съд – Д.град.

С Решение № 213/06.07.2023г. по гр.д. № 219/2023 г., Районен съд – Д.град е приел за установено по отношение на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ“ ЕАД, гр.Пловдив, че А. П. П., с ЕГН:*****, със съдебен адрес в ****, представляван от адв.Г. Д. Х. не дължи на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ“ ЕАД, с ЕИК 115552190, със седалище и адрес на управление в гр.Пловдив, ул. „Христо Г. Данов“ №37, представлявано от В. И.- юрисконсулт, сумата в размер на 299,84 лв., представляваща стойността на начислена по фактура №**** ел.енергия, за периода от 01.11.2022г. до 13.12.2022г., по партида с клиентски №*****, за ИТН ****, за обект в **** и е осъдил „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ“ ЕАД, с ЕИК 115552190, със седалище и адрес на управление в гр.Пловдив, ул.„Христо Г. Данов“ №37, представлявано от В. И.- юрисконсулт, да заплати на А. П. П., с ЕГН *****, със съдебен адрес в ****, представляван от адв.Г. Д. Х., направените по делото

разноски в размер общо на 450 лв.

Недоволен от решението е останал въззивникът „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ“ ЕАД, гр.Пловдив, който чрез упълномощеният юрисконсулт го обжалва в законоустановения срок с оплакване за неправилност, необоснованост, постановяване на решението при непълнота на ценените доказателства. Изложени са подробни съображения във връзка с мотивите на първоинстанционния съд, които според въззивника водят до извод различен от този, който е бил направен в обжалваното решение. Цитира се съдебна практика и се излагат доводи за неприложимост на разпоредбата на чл.82 от ЗЗД в конкретния случай. Считат, че с ангажираните по делото доказателства, в това число и заключението на назначената съдебно-техническа експертиза се установява по несъмнен начин дължимостта на сумата, която допълнително е била начислена в полза на ищцовото дружество. Изложени са съображения по приложението на ПИКЕЕ. Правят искане въззивната инстанция да отмени обжалваното решение на РС-Хасково и вместо него да постанови ново по съществото на спора, с което да отхвърли предявения отрицателен установителен иск като неоснователен и недоказан. . Претендират присъждане на разноските сторени по делото и за двете съдебни инстанции, за което е представен списък по чл.80 от ГПК. Релевират и възражение, с правно основание чл. 78, ал. 5 от ГПК, за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ответната страна.

В срока по чл. 263, ал.1 ГПК не е депозиран писмен отговор на подадената въззивна жалба.

СЪДЪТ след като прецени събраните по делото доказателства и във връзка с наведените във въззивната жалба оплаквания, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Първоинстанционният съд е сезиран от ищеца А. П. П. с искова молба, с която срещу „Електроразпределение Юг“ ЕАД, с ЕИК 115552190, гр. Пловдив е предявен отрицателен установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК. Ищецът твърди, че е потребител на битова енергия за обект находящ се в ***, с ИТН *** и клиентски №***, електромер №***. Ответникът ектроразпределение юг"ЕАД издал фактура №**** за сумата от 299,84 лева- дължима вследствие на установено неизмерване, непълно или неточно измерване на количеството ел.енергия за електромер №****, находящ се на горепосочения адрес, за периода от 01.11.2022г. до 13.12.2022г. Твърди, че като клиент на ответното дружество редовно си плаща всички такси и използваната ел.енергия. Сумата по горепосочената фактура била начислена по неясни причини и без да съществува законово основание за доставчика на ел.енергия едностранно да коригира сметките на потребителите само поради обективния факт на констатирано неточно отчитане или неотчитане на доставяната ел.енергия. Гражданската отговорност за вреди предполагала наличие на противоправно и виновно поведение, каквото не било налице. Претендира от съда да постанови решение, с което да признае за установено, че ищеца не дължи на ответното дружество сумата от 299,84 лв. в следствие на установено неизмерване, непълно или неточно измерване на количеството ел.енергия за електромер №***, находящ се в ****, за

периода от 01.11.2022г. до 13.12.2022г., начислена за ИТН ****, клиентски №*****.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът „Електроразпределение Юг“ е оспорил изцяло иска като неоснователен. Ответникът „Електроразпределение Юг“ ЕАД е депозирал отговор на исковата молба, с който оспорва изцяло иска и моли да бъде отхвърлен. Посочва, че на 13.12.2022г. служители на „Електроразпределение Юг“ ЕАД извършили проверка на електромера, отчитащ доставената ел.енергия в обекта на ищеца, при която било установено, че електромера е с изгаснал дисплей. За тези си действия извършилите проверката лица съставили констативен протокол за техническа проверка и подмяна на средства за търговско измерване №672668/13.12.2022г. Протоколът бил съставен в присъствието на свидетел и подписан от него. Считат, че са налице предпоставките по чл.52,ал.1, т.2 ПИКЕЕ, като операторът на разпределителната мрежа извършил преизчисление на количеството ел.енергия, при спазване на инструкциите съдържащи се в чл.52 ал.1 т.2 от ПИКЕЕ и начислил допълнително количество ел.енергия на клиента. Допълнителното количество било в размер на 459 кВтч за 42 дни на стойност 299,84 лева, а периодът на корекцията от 01.11.2022г. до 13.12.2022г. Издадена била фактура №****, която била изпратена на ищеца с обратна разписка В отговора на исковата молба се твърди, че КЕВР има правомощие да приеме правила за измерване количеството на ел.енергия, които да регламентират условията и реда за установяване случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена ел.енергия. Именно на това основание КЕВР приела ПИКЕЕ, като раздел IX от тях уреждал случаите и начините за извършване на преизчисление на количеството ел.енергия от операторите на ел.мрежи. В конкретния случай приложение намирала разпоредбата на чл.50 ал.1 т.2 от ПИКЕЕ. Стойността на дължимата сума била изчислена по определената от КЕВР пазарна цена на ел.енергия за покриване на технологичните разходи на ответника в качеството му на оператор на разпределителна ел.мрежа, като фактът кой е конкретният извършител бил ирелевантен по настоящия спор, защото в законовите разпоредби, които регламентират преизчислението на количеството ел.енергия, не се съдържаха изисквания и условия за извършването на корекции на сметки при установено виновно поведение на крайния клиент. Единствено условие за извършване на едностранна корекция в случай на неправомерно въздействие върху СТИ, водещо до неточно измерване на използваната ел.енергия е да бъде установено по съответния ред, че е налице случай на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена ел.енергия, за да се пристъпи към такава корекция. Във всички случаи на неизмерена или неточно измерена доставена ел.енергия правото на мрежовия оператор да извърши едностранна корекция не било предпоставено от доказването на виновно поведение на потребителя, тъй като корекционната процедура целяла възстановяване на настъпилото без основание имуществено разместване, а не ангажиране отговорността на потребителя за негово виновно поведение. Считано от 04.05.2019г. в сила били нови ПИКЕЕ, според които преизчисляването на количеството ел.енергия вече се извършвало от операторите на съответните ел.мрежи. Предвид изложеното счита, че предявеният иск е изцяло неоснователен, като иска той да бъде отхвърлен от съда. Претендират и присъждане на направените по делото разноски.

За изясняване на делото от фактическа страна първоинстанционният съд е събрал и обсъдил всички относими доказателства, касаещи релевантните за спора между страните факти и обстоятелства. По делото са допуснати и приети като доказателства приложените към исковата молба и към писмения отговор документи, назначена е била и съдебно техническа експертиза.

По делото не се спори, че ищецът е потребител на електроенергия, доставяна и снабдявана по електропреносната мрежа, чийто оператор е ответното дружество. Към момента на проверката на СТИ действат приетите от КЕВР (обн. ДВ бр. 35 от 30.04.2019г.) съобразно правомощията □ по чл. 83, ал. 2, изр. Второ от Закона за енергетиката/ ЗЕ /подзаконови норми, и уреждащи хипотезата на чл. 83, ал. 1, т. 6 от същия закон – правилата за измерване на количеството електроенергия регламентиращи принципите на измерване, начините и местата за измерване, включително реда и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, както и създаването, поддържането и достъпа до регистрираните от тези средства база данни. Освен изложеното, ПИКЕЕ, съобразно чл. 104а, ал. 2, т. 5 и чл. 98а, ал. 2, т. 6 от ЗЕ урежда процедурата по осъществяване на корекция на сметката на потребителя на електроенергия.

Няма спор, че на 13.12.2022 г. е извършена проверка на измервателната система на абоната на ответното дружество А. П. П. за обект находящ се на адрес ****, с ИТН ***, както и че между него и ответното дружество са налице договорни отношения във връзка с доставянето от страна на ответника на ел. енергия до обекта, собственост на ищеца, представляващ обект с клиентски номер ****.Изготвена е била справка за коригиране на сметката за ел. енергия за периода 01.11.2022г. до 13.12.2022г. в размер на общо 459 кВтч .

С писмо от 25.01.2023г.ищецът в качеството му на абонат е уведомен за извършената проверка при която било констатирано,че електромерът не отчита ел.енергия, като това се дължало на изгаснал дисплей и че на основание чл.50, ал.1 ПИКЕЕ ще бъде коригирана сметката за ел. енергия за периода от 01.11.2022 г. до 13.12.2022 г. за 42 дни, с допълнително начислена сума на стойност 299,84 лв. На 25.01.2023г. е и издадена фактура № ****, за допълнително начислена ел. енергия, вследствие установено неизмерване, непълно или неточно измерване на количеството ел. енергия на стойност 299,84 лв. с ДДС.

За изясняване на делото от фактическа страна е назначена съдебно-техническа експертиза от заключението на която се установява, че констативният протокол за метрологична експертиза на СТИ № **** на БИМ отразява техническото състояние на СТИ с № ****, като е установено,че електромерът не отчита ел.енергия, което се дължало на изгаснал дисплей.Според експертизата правилно е приложена методиката за изчисляване на неотчетеното количество електрическа енергия, както е заложена в чл.50, ал.1, т."а" ПИКЕЕ и правилно е остойностено неправилно изчисленото за доначисляване количество електричество, съгласно чл.56, ал.3 ПИКЕЕ.

Доколкото липсва спор по изложената фактическа обстановка и наведените с

въззивната жалба доводи касаят изводите на районния съд по съществото на спора, въззивната инстанция няма да преповтаря изцяло вече изложената от районния съд фактическа обстановка, която приема за правилно установена.

Спорният момент в производството се свежда до това дали отговорността на длъжника - ищец в производството има виновен характер и дали извършената проверка от страна на ответното дружество е едностранна, без участие на абоната. При анализа на относимата към спора правна регламентация, се извежда, че подзаконовата нормативна база – ПИКЕЕ урежда условията и реда за установяване случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електроенергия. Следователно, в раздел IX на ПИКЕЕ е регламентиран редът, т.е. техническата процедура по установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия, но не и възникването на отговорност за крайния потребител на електрическата енергия. Възникването на отговорността за крайния потребител и коригиране на неговата сметка е предвидено в чл. 53 – 54 от ОУ на ЕВН ЕР, както и в чл. 28 от ОУ на ЕВН ЕС. Крайният потребител, какъвто безспорно е ищецът е обвързан от договорно правоотношение с крайния снабдител – ЕВН ЕС, както и с ЕВН ЕР. Тази договорна връзка между потребителя и крайния снабдител (ЕВН ЕС) възниква по специален ред, уреден в чл. 98а от ЗЕ, т.е. отношенията между страните се уреждат, както от законовата регламентация, така и от общите условия на крайния снабдител на електроенергия и очертава правата и задълженията им. Липсва обаче пряка договорна връзка между потребителя и ответното дружество. Чл. 50 ПИКЕЕ урежда, че операторът на съответната на мрежа - в случая ответното дружество „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД има право единствено да извършва изчисленията, без обаче да има право да коригира сметката на крайния потребител. Това води и до извода на въззивната инстанция, че задължение за плащане по извършена корекция на сметка може да възникне само въз основа на договор, като се изисква виновно поведение на потребителя. Подобно въздействие, извършено именно от ищеца – потребител, както е посочил районният съд, не е доказано в хода на първоинстанционното производство. От обсъдените по-горе разпоредби не може да се извлече и уредена в закона безвиновна отговорност на потребителя, съответно и възможност от страна на електроснабдителното дружество да извършва промяна в сметката на потребителя, още по-малко пък в полза на ответното дружество, което се явява трето лице за договорната връзка между снабдител и потребител. ПИКЕЕ се ограничава само до въпросите по измерването и/или установяване на неизмерената такава на ел. енергията, с възможността за корекция в сметката на реално потребената електроенергия, но без да дава възможност да установяване на безвиновна отговорност за потребителя в желаната от ответника насока. Съответните подзаконови норми, на които се основава твърдяното задължение по процесната фактура излизат извън предметния обхват на чл. 83, ал. 1, т. 6, вр. чл. 104а, ал. 2, т. 5 и чл. 98а, ал. 2, т. 6 от ЗЕ, поради което и като противоречащи на акт от по-висок ранг не следва да бъдат прилагани /арг. чл. 15 ЗНА/. С извършването на корекция на потребяваното количество електроенергия и нейното остойностяване дружеството – жалбоподател на практика въвежда задължение в тежест на ищеца – потребител, доколкото последният остава задължен да плати паричната

равностойност на количеството електрическа енергия, погрешно измерено от неизправния електромер за един минал период от време. Възприемането на подобен подход води до извода, че ищецът – потребител дължи плащане поради неизпълнение на своите договорни задължения. По същество това означава, че се ангажира неговата договорна отговорност. Съгласно чл. 81 – 82 от ЗЗД договорната отговорност на длъжника има виновен характер. В първоинстанционното производство ответното дружество не е доказало, че е налице виновно действие или бездействие от страна на ищеца – потребител, което да обоснове възникването в негова тежест на задължение за плащане на грешно измерената от СТИ електрическа енергия.

Несъстоятелни са доводите на ответното дружество, изложени в отговора на исковата молба, че в приложимата правна уредба по Закона за енергетиката и ПИКЕЕ не се посочвало като предпоставка за корекция на сметките наличието на виновно поведение. В тази насока разпоредбите на чл. 104 – 107 от Закона за енергетиката не въвеждат изключения от принципа за виновния характер на неизпълнението при договорните задължения. Посочените разпоредби на ЗЕ регламентират само съдържанието на общите условия за пренос и достъп на електрическа енергия до крайните клиенти, като във всички останали въпроси, включително касаещи и тези по неизпълнението, намират приложение чл. 79 – 82 от ЗЗД.

В тази връзка не може да се приеме, че безспорно установените отклонения в работата на процесното СТИ, довели до по-ниско отчитане от действителното потребление на електроенергия от въззиваемата страна са резултат от поведението на потребителя. Напротив, начислената сума за плащане по процесната фактура е резултат на предположение и на презумпция, които са лишени от законово основание.

В хода на производството не се установява, че именно потребителят е осъществил описаното въздействие върху СТИ. За да бъде основателна една такава корекция на сметка законът изисква несъмнено да се докажат нарочно извършените действия от страна на потребителя по манипулиране на СТИ, както и пряко породената от тях неотчетена електроенергия, консумирана от потребителя. Сметката трябва да отразява конкретно само реалното енергийно потребление за определен период, като информацията следва да се представи за това по ясен и разбираем начин.

Съгласно чл. 89, т. 4, чл. 116 и чл. 120 от ЗЕ, средството за търговско измерване на електроенергия е собственост на разпределителното дружество, което го монтира на определено от него място, като се стопанисва и се поддържа винаги технически изправно от него. Достъп до СТИ имат само служители на дружеството, без такъв да е гарантиран и предоставен на потребителите. Следователно основната отговорност по поддръжката, изправната работа на СТИ, отчетността на същите и т.н. по законов път е възложена именно на електроснабдителното дружество, без да е възможно в тази насока да се ангажира поведение от страна на купувача на ел. енергия, който впрочем няма и подобни задължения. Изискуемото му поведение в рамките на договора с доставчика по отношение на техническата инфраструктура на електропреносната мрежата и устройствата □ е за

бездействие. Тези отговорности на дружеството са конкретно проявление на принципа на защита на потребителя по чл. 2, ал. 2 от ЗЕ, поради което и последният няма възможности за достъп до СТИ. Отговорностите, поради това са прехвърлени именно на оператора на електропреносната мрежа, който е длъжен по всяко време да осигурява коректното отчитане на действително потребената електроенергия, и да вземе мерки както при по-ниско отчитане, така и при завишено отчитане на същата. Очевидно в нарушение на тези принципи са и ПИКЕЕ, които автоматично прехвърлят риска и последиците дори от елементарна повреда в отчитащото устройство в отговорност на потребителя, която последният следва да репарира в полза на крайния доставчик. Абсолютно противоречие със закона е въз основа на обективно установено неправилно отчитане на ел. енергия от СТИ, отговорността да се прехвърля върху потребителя, без да се докажат виновните му действия. Още повече, че само дружеството е собственик и оператор с единствен достъп до измерващото устройство.

От друга страна правилата от ПИКЕЕ противоречат на договорната същност на отношенията между потребителя и крайния снабдител – трето за настоящия спор лице и я модифицират в полза на дружеството ответник, което пък е трето за договорната връзка между потребителя и снабдителя лице. Същите не са и част от самия договор за доставка на електроенергия, но въпреки това са основание за интервенция в договора и против правата на крайния клиент по смисъла на §1, т. 3б, т. 27г от ДР на ЗЕ. Процесното задължение, обективизирано в издадената фактура е резултат на извършената проверка на СТИ, ползвано от ищцовата страна от длъжностни лица на дружеството.

Настоящият състав намира, че дори и надлежно съставен констативния протокол е документ, който касае само извънсъдебните отношения между страните и е част от тази също така извънсъдебна процедура. При налично съдебно оспорване, независимо от съдържанието и редовността му, се прилагат общите правила на доказване по ГПК в призмата на договорната отговорност по чл. 82 от ЗЗД. Още повече, че съдържанието на протокола по ПИКЕЕ, като частен свидетелстващ документ, касае само удостоверяване на състоянието и показанията на СТИ към момента на проверката, без в нито една хипотеза този документ да доказва виновно неизпълнение на договорни задължения, увреждащи действия/бездействия от страна на купувача на ел. енергия, които да са довели до техническите аномалии, каквато е и същността на доказване в настоящото производство. Затова, дори да е спазена процедура по ПИКЕЕ, това не рефлектира върху крайните изводи на въззивната инстанция за основателност на исковата претенция.

С оглед изложените съображения настоящата инстанция намира решението на първоинстанционния съд за валидно, допустимо и правилно, поради което същото следва да бъде потвърдено изцяло.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 213/06.07.2023 г. по гр.д №219/2023 г. по описа на
Районен съд - Д.град.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____